

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Випускаюча циклова комісія «Технології швейного виробництва» та «Дизайн»

ПОГОДЖУЮ
Голова групи забезпечення
ОПП спеціальності

“ ___ ” _____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора

Т. П. Радіщук
“ ___ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Розробник Юфімюк Віта Василівна, викладач
Шифр та назва спеціальності 022 «Дизайн»
Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»
Статус навчальної дисципліни - вибіркова
Мова навчання - українська

2019 – 2020 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського мистецтва» для студентів III курсу денної форми навчання, складена на основі ОПП «Графічний дизайн».

_____ 2019 року – 11 с.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні випускаючої циклової комісії «Технології швейного виробництва» та «Дизайн». Протокол від _____ 2019 року № __.

Голова випускаючої циклової комісії «Технології швейного виробництва» та «Дизайн». _____ Даценко Олеся Любомирівна.

Схвалено Педагогічною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету

Протокол від _____ року № __

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні випускаючої циклової комісії «Технології швейного виробництва» та «Дизайн»

Протокол від _____ 20__ року № __

Голова випускаючої циклової комісії _____ Даценко Олеся Любомирівна.
Схвалено Педагогічною радою Технічного коледжу Луцького національного технічного університету

Протокол від _____ 20__ року № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Тем – 7	Галузь знань 02 «Культура та мистецтво»	Вибіркова
	Напрямок підготовки (спеціальність) 022 Дизайн	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 74		III –й
	Семестр	
Для денної форми навчання: аудиторних – 52 год самостійної роботи студента – 22 год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Лекції
		28 год
		Практичні роботи
		24 год
		Самостійна робота
		22 год
		Вид контролю
		залік

2. Мета дисципліни, передумови її вивчення та заплановані результати навчання

Місце дисципліни в освітній програмі:	<p>У процесі художньої підготовки фахівців молодшого спеціаліста напряму підготовки 022 «Дизайн» важливе місце належить історії українського мистецтва. Історія українського мистецтва, як самостійний вид образотворчої грамоти і самостійна навчальна дисципліна має значний освітньо-виховний вплив на культурно-професійне становлення особистості студента та розвиток його креативних здібностей.</p> <p>Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань про закономірності національного історико-культурного процесу і основні досягнення українського мистецтва; засвоєння загальнолюдських, національно-культурних цінностей та норм.</p>
--	---

	<p>Теоретичний курс «Історія українського мистецтва» є однією з базових навчальних дисциплін в освіті студентів-дизайнерів, що спрямована на формування їх загальної художньої культури і розвитку професійної ерудиції. Цей курс допоможе студентам оволодіти належним рівнем підготовки до професійної діяльності, виховати високий рівень художньо-естетичного смаку, креативний підхід у поєднанні традицій та новацій у професійній діяльності. Підготувати студентів до самостійної творчої роботи в майбутньому. Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні та розвитку предметних і ключових компетентностей студентів, достатніх для засвоєння навчального предмета на рівні вимог державного стандарту.</p> <p>Програму орієнтовано на розуміння історичних основ та періодів українського мистецтва у контексті сучасного суспільного розвитку.</p>
<p>Компетентності загальні або фахові:</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати загальні компетентності, розумові дії або логічні операції:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальну картину розвитку українського мистецтва, його періодизацію, явища, сутність; – ілюстративний матеріал з історії українського мистецтва; – мистецтвознавчу термінологію (поняття, терміни). <p>Фахові компетентності особистісного розвитку на основі засвоєння студентами соціально значущих умінь (компетентностей):</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати фахову літературу з курсу, співставляти думки різних дослідників стосовно однієї епохи, доби, пам'ятки, тощо; – виконувати самостійний аналіз запропонованої пам'ятки, при якому показати розуміння культурних та мистецтвотворчих процесів епохи; – логічно, грамотно викладати отримані знання (в усній та письмовій формах), а також аргументовано доповісти результати власних спостережень.
<p>Програмні результати навчання:</p>	<p>Перехід до компетентного підходу програмних результатів навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - переорієнтацію з процесу на результат освіти в діяльнісному вимірі; - зміцнення акценту з накопичування нормативно визначених знань, умінь і навичок на формування й розвиток в студентів здатності практично виконувати, діяти, застосовувати досвід успішних дій у конкретних ситуаціях для вирішення поставлених завдань; - перетворення теоретичних знань в практичні в галузі проектно-історично графічної роботи; - результати навчальної діяльності розглядаються як особисті досягнення, знання, принципи і прийоми збору, систематизації, узагальнення і використання інформації.

Передумови для вивчення дисципліни:	Для вивчення навчальної дисципліни «Історія українського мистецтва» необхідні знання студентів з таких фахових дисциплін як «Основи композиції», «Основи графіки», «Кольорознавство», а також таких суміжних навчальних дисциплін, як «Історія України», «Всесвітня історія». Сам предмет тісно пов'язаний з такими фаховими дисциплінами як «Рисунок» та «Художнє проектування».
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Історія українського мистецтва як навчальна дисципліна.

Тема 2. Стародавнє мистецтво східних слов'ян.

Тема 3. Мистецтво Київської Русі.

Тема 4. Мистецтво Галицько-Волинської Русі.

Тема 5. Українське Відродження.

Тема 6. Українське мистецтво доби козацько - гетьманської держави. Українське Бароко.

Тема 7. Українське мистецтво і духовне життя поч. ХІХ ст.

4. Структура навчальної дисципліни

Кількість годин				
денна форма				
Усього	у тому числі			
	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Форма контролю
74	28	24	22	Диференційований залік

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми, зміст навчального заняття	Кількість годин
Тема 1. Історія українського мистецтва як навчальна дисципліна.		2
1.1	<i>Лекція 1.</i> Періодизація розвитку українського мистецтва.	2
Тема 2. Стародавнє мистецтво східних слов'ян.		6
2.1	<i>Лекція 2.</i> Становлення та початкові форми мистецтва: давньокам'яний вік.	2
2.2	<i>Лекція 3.</i> Мистецтво Трипільля.	2
2.3	<i>Лекція 4.</i> Мистецтво кіммерійців, скіфів, сарматів.	2
Тема 3. Мистецтво Київської Русі.		4
3.1	<i>Лекція 5.</i> Архітектура Київської Русі.	2
3.2	<i>Лекція 6.</i> Давньоруський живопис та декоративно-ужиткове мистецтво Київської Русі.	2
Тема 4. Мистецтво Галицько-Волинського князівства.		4
4.1	<i>Лекція 7.</i> Архітектура Галицько-Волинського князівства	2
4.2	<i>Лекція 8.</i> Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво Галицько-Волинської доби.	2
Тема 5. Українське Відродження.		4
5.1	<i>Лекція 9.</i> Архітектура доби Відродження.	2
5.2	<i>Лекція 10.</i> Живопис та іконопис доби Відродження в Україні.	2
Тема 6. Українське мистецтво доби козацько - гетьманської держави. Українське бароко.		4
6.1	<i>Лекція 11.</i> Українське бароко як нове світовідчуття і нове мистецтво	2
6.2	<i>Лекція 12.</i> Барокова архітектура	2
Тема 7. Українське мистецтво і духовне життя середини ХІХ ст.		4
7.1	<i>Лекція 13.</i> Архітектура, живопис, графіка, скульптура середини ХІХ ст.	2
7.2	<i>Лекція 14.</i> Декоративно-ужиткове мистецтво до середини ХІХ ст	2
Разом лекційних занять:		28

6. Теми практичних занять

№ з/п	Зміст навчального заняття	Кількість годин
Тема 1. Мистецтво палеоліту, неоліту та епохи міді-бронзи.		4
1.1	<i>Практична робота 1.</i> Мистецтво палеоліту та неоліту. Пам'ятки палеолітичного мистецтва. Мистецькі особливості неолітичного мистецтва.	2
1.2	<i>Практична робота 2.</i> Мистецтво епохи міді-бронзи. Характеристика мистецтва епохи міді-бронзи.	2
Тема 2. Скіфо-сарматське мистецтво Північного Причорномор'я.		4
2.1	<i>Практична робота 3.</i> Скіфо-сарматське мистецтво.	2
2.2	<i>Практична робота 4.</i> Архітектура та будівництво Скіфії. Пластика та художні вироби.	2
Тема 3. Мистецтво Київської Русі (IX-XIII ст.)		4
3.1	<i>Практична робота 5.</i> Мистецтво Київської Русі. Кам'яне муроване будівництво Київської Русі. Виконати графічний рисунок будови давньоруського храму.	2
3.2	<i>Практична робота 6.</i> Скульптура, живопис, декоративно-прикладне мистецтво Київської Русі.	2
Тема 4. Українське мистецтво XIV-XVI ст.		4
3.4	<i>Практична робота 7.</i> Особливості розвитку мистецтва XIV-XVI ст. Архітектура України XIV-XVI ст.	2
8	<i>Практична робота 8.</i> Архітектурно-декоративна та статуарна пластика XIV-XVI ст. Станкове та монументальне малярство XIV-XVI ст.	2
Тема 5. Епоха Ренесансу в Україні (друга пол. XVI- XVII ст.)		4
9	<i>Практична робота 9.</i> Ренесансне мистецтво України. Розвиток архітектури України у другій пол. XVI- XVII ст.	2
10	<i>Практична робота 10.</i> Ренесансна скульптура, рельєфна пластика. Український живопис у другій половині XVI – першій половині XVII ст.	2
Тема 6. Мистецтво українського бароко (XVII- XVIII ст.)		2
11	<i>Практична робота 11.</i> Стилiстичнi особливостi барокового мистецтва в Україні. Виконати графічний рисунок типового для українського бароко церковного купола.	2
Тема 7. Мистецтво українського класицизму і романтизму (друга пол. XVIII-XIX ст.)		2

12	<i>Практична робота 12.</i> Особливості мистецтва українського класицизму і романтизму.	2
Разом практичних робіт:		24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	<i>Самостійна робота 1.</i> Мистецтво антич.	2
2	<i>Самостійна робота 2.</i> Міфологія української землі. Язичництво.	2
3	<i>Самостійна робота 3.</i> Традиції образотворчості. Ювелірне мистецтво.	2
4	<i>Самостійна робота 4.</i> Мистецтво у період розпаду Київської Русі.	2
5	<i>Самостійна робота 5.</i> Мистецькі традиції Запорізької Січі.	2
6	<i>Самостійна робота 6.</i> Одяг запорізьких козаків.	2
7	<i>Самостійна робота 7.</i> Українське традиційне житло, види господарської діяльності, промисли та ремесла.	2
8	<i>Самостійна робота 8.</i> Різновиди традиційного одягу і символіка традиційного костюма.	4
9	<i>Самостійна робота 9.</i> Початок українського національного відродження.	2
10	<i>Самостійна робота 10.</i> Мистецтво і духовне життя України у ХІХ ст.	2
Разом самостійної роботи:		22

8. Методи навчання

Навчальна лекція: використовуються демонстраційна розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація ілюстрацій з малюнками та композиціями.

Практична робота: роздатковий матеріал, показ комплектів практичних робіт з роздаткового матеріалу.

9. Методи контролю

Оцінювання практичних робіт, усне опитування, залік.

10. Методичне забезпечення

Навчальна документація:

- програма навчальної дисципліни;
- робоча навчальна програма дисципліни;
- перелік запитань для проведення заліку.

Навчальні засоби для студентів:

- конспект лекцій;
- тематичний матеріал для практичних робіт;
- комплекти інструктивно-технологічної документації тощо;

Дидактичні засоби на заняттях:

- технічні засоби, роздатковий матеріал для навчання.

Засоби для викладачів:

- навчальні посібники з дисципліни;
- конспект лекцій;
- методичні розробки окремих тем програми

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання		
Оцінювання за національною шкалою:		Критерії та визначення оцінювання
Рівень компетентності	оцінка: 4-бальна	
1	2	3
Високий (творчий)	5 (відмінно)	Студент вільно володіє програмним матеріалом, виявляє здібності, вміє самостійно поставити мету роботи, вказує шляхи її реалізації, робить аналіз та висновки. Виставляють за повне виконання програми підготовки з дисципліни – знання суті, вміння обґрунтовано і творчо застосовувати на практиці здобуті знання історичних категорій історії українського мистецтва та втілювати їх у створенні подальших дизайнерських завдань.
		Студент на високому рівні опанував програмний матеріал, самостійно, у межах чинної програми володіє теоретичним матеріалом, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних проектно-графічних рішеннях, поглиблює набутий рівень знань.
		Студент вільно володіє вивченим матеріалом, уміло послуговується науковою термінологією, вміє опрацьовувати поставлені завдання на високому проектному рівні (знаходити

		нові рішення, нестандартні ідеї, самостійно використовувати їх відповідно до поставленої мети тощо). Уміє застосовувати набуті знання для відображення власних ідей.
Достатній (конструктивно-варіативний)	4 (добре)	Студент вільно володіє вивченим матеріалом та має достатні знання із історії українського мистецтва. Застосовує їх на хорошому рівні для вираження власних ідей та тем програми.
		Студент уміє опрацьовувати програмний матеріал, аналізувати, пояснювати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (викладача, одногрупників тощо) робити висновки.
Середній (репродуктивний)	3 (задовільно)	Студент може зі сторонньою допомогою виконувати поставлені завдання з історії українського мистецтва, виявляє елементарні знання основних положень (історичних періодів, мистецьких течій). Описує, аналізує, виконує майже значну частину навчального матеріалу, знає основні тези, виконує поставлені завдання на середній репродуктивний рівень компетентності.
		Студент за допомогою викладача виконує навчальну програму, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі конспекта, практичної роботи.
Початковий (рецептивно-продуктивний)	2 (незадовільно)	Студент за допомогою викладача виконує навчальну програму, завдання або його частини у зв'язаному вигляді без пояснень відповідних частин, виокремлює основні тези. Студент на початковому рівні виконує частину роботи.
		Студент виконує поставлені завдання на основі свого попереднього досвіду, за допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
		Студент володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та інтуїції, за допомогою викладача відповідає на запитання, що потребують відповіді “так” чи “ні”.

12. Рекомендована література

№ з/п	Автор та назва літературного джерела
Основна література	
1	Зотов М. В. Українська та зарубіжна культура: словник культурологічних термінів: навч. посіб. / М. В. Зотов, А.В. Клімачова, В.О. Таран . — Київ: «Центр учбової літератури», 2009. — 264 с
2	Білик Б.І. Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. 2-ге вид. / Б.І. Білик. — Київ: Вища школа: Знання, 2000. — 325 с.
3	Русанівський В.М. Культура українського народу: навч. посіб. / В.М. Русанівський В.М. — Київ: Либідь, 1994. — 272 с.
4	Зязюн І. А. Культурологія. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / І. А. Зязюн — Київ: Знання, 2007. — 567 с
5	Яртись А. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. / А Яртись — Львів: Світ, 2005. — 568 с.
6	Бичко А.К. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: курс лекцій: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / А.К. Бичко Київ: —Либідь, 2007. — 390 с.
7	Хоменко В.Я. Українська і світова культура: підручник./ В.Я. Хоменко. — Київ: Україна, 2002. — 332 с.
Допоміжна література	
8	Безвершук Ж.О. Історія культури в термінах і назвах: Словник-довідник./ Ж.О. Безвершук — Київ: Вища школа, 2003. — 398 с.
9	Лукань В. Г. Історія українського мистецтва: конспект курс лекцій./ В. Г. Лукань Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 192 с
10	Огієнко І. І. Нариси історії Української Православної Церкви./ І. І. Огієнко. – Київ: Україна, 1993. – 284 с.
11	Попович М. В. Нарис історії культури України. / М. В. Попович. – Київ: АртЕк, 1998. – 728 с.
12	Степовик Д. В. Українське мистецтво першої половини ХІХ ст. / Д. В. Степовик. – Київ: Мистецтво, 1982. – 189 с.
Електронні ресурси	
13	http://uartlib.org/allbooks/istoriya-ukrayinskogo-mistetstva/
14	http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21STR=0001599
15	https://www.twirpx.com/file/1342089/
16	http://rodovid.net/category/art_history